

תורת הפונקציות המרוכבות 1 - תרגיל בית מספר 7
תאריך הגשה: 30.8.2018

(1) אפינו את כל האפסים והסינגולריות של הפונקציות הבאות בכל \mathbb{C} וכן באינסוף (אפס מסדר n , קוטב מסדר n , סינגולריות עיקרית, סינגולריות סליקה, או סינגולריות לא מבודדת):

$$\begin{array}{ll} \frac{\cos(z)}{\sin(z)} \quad (\text{א}) & e^{z^2 + \frac{1}{z}} \quad (\text{א}) \\ \frac{p(z)}{q(z)} \quad (\text{ב}) & \frac{1}{e^{1/z} - 1} \quad (\text{ב}) \end{array}$$

באשר p, q פולינומים זרים ממעלות n, m .

(2) (א) יהא $U \subset \mathbb{C}$ תחום, ו- $w_0 \in \mathbb{C}$. הראו כי משפחת הפונקציות הגזירות החח"ע $f : U \rightarrow \mathbb{C}$ המקיימות $w_0 \notin f(U)$ היא נורמלית.

(ב) הראו כי משפחת הפונקציות הגזירות החח"ע $f : D \rightarrow \mathbb{C}$ המקיימות $f(0) = 0$ ו- $|f'(0)| = 1$ היא נורמלית, והגבולות הם תמיד פונקציות (ולא אינסוף). הסיקו שלכל n קיים M_n כך שלכל פונקציה כנ"ל מתקיים $|f^{(n)}(0)| \leq M_n$. באופן שקול, אם טור חזקות $f(z) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n z^n$ מתכנס ברדיוס 1 לפונקציה חח"ע ומקיים $a_0 = 0, |a_1| = 1$ או $|a_n| \leq \frac{M_n}{n!}$.

(ג) בדקו שהפונקציה $f : D \rightarrow \mathbb{C}$ המוגדרת לפי $f(z) = \frac{z}{(1-z)^2}$ היא פונקציה חח"ע ומקיימת $a_n = n$ לכל n .

(3) תהא f פונקציה אנליטית לא-קבועה בטבעת $\{0 < |z| < 1\}$, המקיימת $|f(\frac{1}{n})| \leq \frac{1}{n!}$ לכל n טבעי. הראו כי ל- f בהכרח יש סינגולריות עיקרית ב-0. מצאו דוגמה לפונקציה f כזו.

(4) תהא $f : [0, 1] \rightarrow \mathbb{C}$ פונקציה גזירה אינסוף פעמים, ונניח שקיים קבוע $C > 0$ עבורו $|f^{(n)}(x)| \leq C^n n!$ לכל $x \in (0, 1)$ ולכל $n \geq 0$. הראו כי קיים תחום $U \supset [0, 1]$ בו ל- f יש הרחבה אנליטית.

(5) פונקציית גאמא מוגדרת כך: $\Gamma(s) = \int_0^{\infty} x^{s-1} e^{-x} dx$ (הענף של x^{s-1} הוא הראשי: $e^{(s-1)\text{Log}(x)}$)

(א) הראו כי האינטגרל הנ"ל מתכנס (בהחלט) לכל $s \in \mathbb{C}$ עם $\text{Re}(s) > 0$. מה קורה עבור $s = 0$?
 (ב) באמצעות אינטגרציה בחלקים, הראו כי מתקיים $\Gamma(s+1) = s\Gamma(s)$ לכל $\text{Re}(s) > 0$. וודאו כי מתקיים $\Gamma(1) = 1$ והסיקו שמתקיים $\Gamma(n+1) = n!$ לכל n טבעי.

(ג) יהא $m \geq 1$ טבעי, ונגדיר $\Gamma_m(s) = \frac{\Gamma(s+m)}{s \cdot (s+1) \cdot (s+2) \cdots (s+m-1)}$, לכל s עם $\text{Re}(s) > -m$ שאינו שלם אי-חיובי. הראו ש- Γ_m הינה המשכה אנליטית של Γ לתחום ההגדרה שלו.

(ד) הסיקו מהסעיף הקודם שניתן להמשיך אנליטית את Γ לפונקציה אנליטית בתחום $\mathbb{C} \setminus \{0, -1, -2, \dots\}$ אותה גם נסמן ב- Γ , ושקיימת את המשוואה הפונקציונלית $\Gamma(s+1) = s\Gamma(s)$ בכל תחום ההגדרה.

(ה) הראו כי Γ היא למעשה פונקציה מרומורפית ב- \mathbb{C} : ספציפית, הוכיחו כי לכל $m \geq 0$ שלם, ל- $\Gamma(s)$ יש קוטב פשוט ב- $s = -m$, עם שארית $\text{Res}(\Gamma, -m) = \frac{(-1)^m}{m!}$. (רמז: השתמשו במשוואה הפונקציונלית, או בנוסחה של Γ_{m+1}). איזה סוג סינגולריות יש ל- Γ באינסוף?

(6) לכל אחת מהפונקציות הבאות, ולכל $z \in \mathbb{C}$, בדקו האם הפונקציות מקיימות את משוואת קושי-רימן ב- z , והאם הן גזירות ב- z .

$$\begin{array}{l} f(x+iy) = \sqrt{|xy|} \quad (\text{א}) \\ f(z) = \begin{cases} e^{-1/z^4}, & z \neq 0 \\ 0, & z = 0 \end{cases} \quad (\text{ב}) \end{array}$$

(7) (א) תהא $f : \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ פונקציה מרוכבת גזירה. נייצג אותה בקואורדינטות פולאריות בתור

$$f(r \cdot e^{i\theta}) = u(r, \theta) + i \cdot v(r, \theta)$$

באשר u, v הן פונקציות ממשיות. הראו כי משוואות קושי-רימן בייצוג זה הן

$$\begin{aligned} \frac{\partial u}{\partial r} &= \frac{1}{r} \frac{\partial v}{\partial \theta} \\ \frac{\partial v}{\partial r} &= -\frac{1}{r} \frac{\partial u}{\partial \theta} \end{aligned}$$

(ב) הציגו את הענף הראשי של הפונקציה $z \mapsto z^\alpha$ בקואורדינטות פולאריות, וודאו שהיא מקיימת את משוואות קושי-רימן בגרסה הנ"ל.

(8) תהא $u : \mathbb{C} \setminus \{0\} \rightarrow \mathbb{R}$ מוגדרת לפי $u(z) = \log |z|$. הראו כי לא קיימת פונקציה אנליטית $f : \mathbb{C} \setminus \{0\} \rightarrow \mathbb{C}$ כך ש- $u = \operatorname{Re}(f)$.

- (9) מצאו צמודה הרמונית לפונקציות הבאות:
- (א) $u(z) = \operatorname{Re}(z)$ בתחום $\mathbb{C} \setminus (-\infty, 0]$.
- (ב) $u(x, y) = \frac{x}{x^2 + y^2}$ בתחום $\mathbb{C} \setminus \{0\}$.
- (ג) $u(x, y) = e^x \cos(y)$ בכל \mathbb{C} .

(10) הוכיחו את עקרון השיקוף לפונקציות הרמוניות: יהא \mathbb{H} חצי המישור העליון, ופונקציה רציפה $u : \mathbb{H} \rightarrow \mathbb{C}$ אשר הרמונית ב- \mathbb{H} ומקיימת $u(x) = 0$ לכל $x \in \mathbb{R}$. אזי הפונקציה $\tilde{u} : \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ המוגדרת לפי

$$\tilde{u}(z) = \begin{cases} u(z), & z \in \mathbb{H} \\ -u(\bar{z}), & z \in \mathbb{C} \setminus \mathbb{H} \end{cases}$$

היא הרמונית בכל \mathbb{C} . רמז: השתמשו בעובדה שכל פונקציה המקיימת את תכונת הערך הממוצע היא הרמונית.

שאלות רשות והעשרה בנושא גרעין פואסון

(1) יהא $n \geq 1$. הוכיחו את ההכללה הבאה של גרעין פואסון: תהא f פונקציה אנליטית המוגדרת בתחום אשר מכיל את \bar{D} . הראו כי לכל $w \in D$ מתקיים

$$f^{(n)}(w) = \frac{2n!}{\tau} \int_0^\tau f(e^{it}) \operatorname{Re} \left(\frac{e^{it}}{(e^{it} - w)^{n+1}} \right) dt$$

הסיקו שהנוסחה נכונה גם עבור פונקציה הרמונית u עם אותו תחום הגדרה, כאשר $f^{(n)}$ מוחלף ב- $\frac{\partial^n u}{\partial x^n}(w)$. רמז: העזרו בנוסחת קושי עבור הנגזרת, ובהוכחה של גרעין פואסון.

(2) תהא u פונקציה הרמונית המוגדרת בסביבה של \bar{D} . הראו כי הצמודות ההרמוניות של u בתוך D נתונות על ידי הנוסחה

$$v(w) = C + \frac{1}{\tau} \int_0^\tau u(e^{it}) \operatorname{Im} \left(\frac{e^{it} + w}{e^{it} - w} \right) dt$$

לכל $w \in D$, עבור C קבוע. רמז: מה מקבלים כאשר מחליפים את u ב- $u + iv = f$?

(3) תהא $h : \partial D \rightarrow \mathbb{R}$ רציפה. נניח שלכל פונקציה הרמונית u המוגדרת בסביבה של \bar{D} מתקיים

$$\int_0^\tau u(e^{it}) h(e^{it}) dt = 0$$

הסיקו ש- h היא בהכרח זהותית 0. רמז: הזכרו שכל פונקציה רציפה על המעגל ניתנת להשלמה לפונקציה הרמונית. הסיקו מכאן שאת הפונקציות המופיעות בגרעין פואסון, או בשאלות (1) ו-(2), לא ניתן להחליף באף פונקציה רציפה ממשית אחרת.